

**Ocena sytuacji Spółki PROCHEM S.A. w 2024 r.
z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej
i systemu zarządzania ryzykiem**

Ocena Spółki PROCHEM S.A. za 2024 r. dokonana została w trzech aspektach:

- wyników działalności,
- sytuacji Spółki,
- funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

I. OCENA WYNIKÓW SPÓŁKI ZA 2024 R.

Spółka w zakresie podstawowej działalności – sprzedaży usług inżynierskich i budowlanych – osiągnęła poziom 63,8 mln zł i jest to poziom o 70 % niższy niż w roku 2023. Ten spadek sprzedaży wynika przede wszystkim z mniejszej liczby ryczałtowych tematów realizacyjnych w toku. Jednocześnie trzeba zaznaczyć, że w zakresie działalności projektowej sprzedaż spółki w 2024 roku również spadła o 40 % w stosunku do roku poprzedniego osiągając 25,4 mln zł.

Przed wszystkim gwałtowny wzrost kosztów realizowanych projektów inwestycyjnych, związany z wysoką inflacją oraz trudności z waloryzacją kontraktów spowodowały, że Spółka zamknęła rok 2024 w zakresie działalności operacyjnej stratą w wysokości 25,1 mln zł, a strata netto wyniosła 28,5 mln zł.

Także Grupa Kapitałowa PROCHEM osiągnęła niższą sprzedaż w porównaniu do roku 2023. Sprzedaż wyniosła 140 mln zł, a strata netto 25 746 tys. zł.

Podsumowując wyniki należy stwierdzić, że rok 2024 był bardzo trudny, na co złożyło się szereg uwarunkowań głównie zewnętrznych, mających wpływ na biznesową sytuację Spółki, a osiągnięte wyniki finansowe są bardzo niezadawalające. Finalizowanie w 2024 roku dużych umów wykonawczych zawartych w roku 2021 oraz skumulowana materializacja ryzyk tych wieloletnich kontraktów w decydujący sposób zaważyły na osiągniętych wynikach finansowych Prochemu.

II. SYTUACJA SPÓŁKI

Na sytuację Spółki w roku 2024 wpływ miały zarówno czynniki makroekonomiczne, jak i też czynniki wynikające ze specyfiki posiadanego przez spółkę portfela realizowanych kontraktów.

W 2024 r. polska branża budowlana doświadczyła znaczącego spowolnienia. Produkcja budowlano-montażowa w grudniu 2024 r. była o 8 % niższa niż rok wcześniej. Spadła również w 2024 r. stopa inwestycji do poziomu 17,4 % przy średniej europejskiej 22,4 %.

Nie sprzyjało to pojawieniu się podaży nowych projektów inwestycyjnych, których to realizacja jest główną domeną aktywności PROCHEM S.A. Niekorzystnym czynnikiem utrzymującym się przez ostatnie lata była wysoka inflacja. Konsekwencją tej sytuacji była i jest trudność zarówno po stronie inwestorów, jak i firm podejmujących się realizacji inwestycji określenia budżetu przedsięwzięć inwestycyjnych, dokonywanie oceny efektywności, a także rzeczywistych kosztów wykonania inwestycji.

Oceniamy, iż ten czynnik miał największy wpływ na negatywne wyniki Spółki w zakresie działalności podstawowej w 2024 r.

Wysoka inflacja wywołała zmianę w zakresie polityki stóp procentowych ustalanych przez NBP. Istotny ich wzrost w krótkim czasie spowodował konieczność dokonania szeregu zmian po stronie inwestorów- przede wszystkim przygotowania nowej kalkulacji kosztów finansowych zamierzonych, bądź realizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. W ubiegłym roku czynnik wysokich kosztów kredytów, podobnie jak wysoka inflacja negatywnie oddziaływały na klimat inwestycyjny w Polsce, a tym samym pogarszał sytuację rynkową takich firm, jak PROCHEM.

Wojna na Ukrainie to kolejny czynnik, który miał wpływ na sytuację firmy nie tylko w ubiegłym roku, ale także, co jest oczywiste, będzie oddziaływał w roku bieżącym, a być może i w latach następnych.

Wojna powoduje, że pojawia się poczucie niepewności i ryzyko związane z byciem krajem przyfrontowym, co w sposób oczywisty negatywnie wpływać będzie na poziom zaangażowania inwestorów zarówno polskich, a może jeszcze bardziej zagranicznych.

Kolejnym także negatywnym czynnikiem wpływającym na rynek inwestycji w roku 2024 było powolne uruchamianie środków unijnych, czy to z KPO, czy też z budżetu podstawowego Unii Europejskiej w celu pobudzenia inwestycji.

Wiele wskazuje na to, że to zagrożenie zostanie w roku 2025 wyeliminowane.

Podsumowując tę część oceny należy stwierdzić, że w 2024 roku czynniki zewnętrzne nie sprzyjały i nie tworzyły szans biznesowych dla firm działających w sektorze usług inwestycyjnych.

W kontekście analizy wyżej opisanych czynników należy dodatkowo dokonać oceny, jaki one miały wpływ na bieżącą sytuację PROCHEMU w 2024 roku.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że PROCHEM w 2024 roku, podobnie jak w roku 2023 realizował duże, wieloletnie kontrakty realizacyjne ze zdeterminowanym poziomem wynagrodzenia.

W warunkach niesprzyjających czynników, szczególnie inflacji, zakłócenia łańcucha dostaw w 2024 roku, ten typ projektów w sposób oczywisty został najsilniej dotknięty spadkiem ich efektywności.

Realizacja dużych wieloletnich kontraktów, zamiast stabilizować sytuację Spółki (co miałoby miejsce w warunkach standardowego przeciętnego otoczenia), w sytuacji wystąpienia kilku silnych, nieprzewidywalnych czynników (pandemia, wojna w Ukrainie, wysoka inflacja, wydłużenie terminów dostawy) spowodowała wyraźne pogorszenie opłacalności realizowanych kontraktów, co skutkowało dużą stratą na podstawowej działalności.

Dodatkowym czynnikiem było usztywnienie negocjacyjne inwestorów w sprawie waloryzacji cen.

Należy jednocześnie zwrócić uwagę że w PROCHEMIE świadomość silnego uzależnienia od zmieniającej się koniunktury inwestycyjnej, ryzyka pojawienia się niekorzystnych czynników incydentalnych, skłaniało kierownictwo firmy do poszukiwania aktywności pozwalających stabilizować pozycję firmy także w okresach mniej sprzyjających.

Podejmowanie projektów amortyzujących trudności w okresach dekoniunktury jest trwałym elementem strategii firmy.

Tę funkcję, w stosunku do działalności podstawowej, spełniała prowadzona sporadycznie, choć z pewną regularnością działalność deweloperska. W ostatnim okresie duży projekt biurowy Astrum Business Park, realizowany z partnerem finansowym, znalazł swoje potwierdzenie rynkowe.

Pozyskanie istotnych środków finansowych ze sprzedaży tego projektu stworzyło bufor finansowy, który pozwolił przetrwać sytuację kryzysową w podstawowej działalności biznesowej firmy.

Sytuacja w 2025 roku też nie będzie należała do łatwych. Przewidywany niższy, ale jednak zmienny poziom inflacji, trwające napięcia geopolityczne, przesunięte w czasie oddziaływania napływu środków unijnych powodują, że na rynku utrzymuje się niski poziom podaży projektów inwestycyjnych. Oznacza to, że konkurencja w ich pozyskaniu będzie nadal silna, co osłabi zdolności do optymalnego wypełnienia portfela firm z branży inżyniersko budowlanej.

Pewną szansą dla PROCHEMU na kolejne lata jest konieczność stopniowego uwalniania się od kopalnych surowców energetycznych, co wygeneruje wzrost zainteresowania różnego rodzaju przedsięwzięciami związanymi z czystą energią.

Na realizację czekają także wielkie przedsięwzięcia z zakresu energetyki jądrowej.

W warunkach napięcia geopolitycznego niewątpliwie nastąpi przyspieszony wzrost rozwoju sektora zbrojeniowego.

Pozytywne zakończenie wojny w Ukrainie także może generować nowe kontrakty związane z odbudową jej gospodarki po zniszczeniach wojennych.

PROCHEM ma kompetencje i możliwości do działania na powyższych polach, co stwarza szanse na odzyskanie rentowności w roku 2025.

III. OCENA SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Zakres kontroli obejmuje swym zasięgiem przede wszystkim:

- działalność gospodarczą spółki - podstawową oraz pomocniczą,
- sprawozdawczość finansową i rozliczenia księgowe,
- zgodność działania spółki z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
- zatrudnienie i płace.

Specyfika działalności PROCHEM S.A. związana jest z realizacją na rzecz klientów złożonych przedsięwzięć inwestycyjnych.

W spółce istnieją i są stosowane systemy planowania i kontroli realizowanych przedsięwzięć. Po nienajlepszych doświadczeniach z lat ubiegłych, dotyczących działania systemu kontroli, Zarząd podjął w 2017 roku działania naprawcze. W tym też roku została zmieniona instrukcja „Kontroli kosztów usług” oraz mianowano nowego kierownika „Zespołu kontroli kosztów” odpowiedzialnego za wdrożenie modyfikacji i usprawnionych procedur. Rok 2018 był drugim, w którym system działał według nowych zasad. W 2018r. dokonano kolejnych modyfikacji w systemie „Kontroli kosztów usług” w zakresie prezentacji budżetów i są one stosowane w odniesieniu do nowych tematów od 1.01.2019 r.

Głównym zadaniem kontroli instytucjonalnej jest przeprowadzenie kompleksowych kontroli w zakresie najważniejszych zagadnień dla spółki oraz zbieranie i opracowywanie informacji dotyczących działalności komórek organizacyjnych spółki, wybranych problemów ekonomicznych i innych zagadnień, które w danym okresie uznane zostały przez Zarząd spółki za najbardziej istotne. Oprócz instytucjonalnej kontroli wewnętrznej w spółce istnieje także tak zwana kontrola funkcjonalna wykonywana przez kierowników różnych szczebli. Kierownicy ci sprawują nadzór nad podległymi im pracownikami, polegający na sprawdzaniu stanu realizacji ustalanych zadań.

Czynności kontrolne prowadzone są we wszystkich fazach działalności w formie kontroli wstępnej, bieżącej i następnej. Dokumenty finansowo-księgowe poddawane są kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej. Informacja o poprawności formalno-merytorycznej i rachunkowej opatrzona jest podpisem sporządzonym w

sposób identyfikowalny (pełne imię i nazwisko) lub opatrzona pieczęcią imienną osoby upoważnionej oraz datą zatwierdzenia dokumentu.

W PROCHEM S.A. nie występuje odrębna, wydzielona organizacyjnie struktura zarządzania ryzykiem. Identyfikacją i oceną obszarów ryzyka zajmują się właściwe dla danego rodzaju ryzyka służby Spółki. Do ich obowiązków należy także zdefiniowanie działań niezbędnych do ograniczenia ryzyka.

Nadzór, ale też i kluczowe decyzje dotyczące skali ekspozycji na ryzyko podejmuje Zarząd Spółki. Analiza ryzyk ma w PROCHEM S.A. charakter systemowy, ujęty w różnego rodzaju procedurach, dotyczących poszczególnych ryzyk.

W 2017r. dokonano przeglądu i usprawniono system zarządzania ryzykiem w trakcie realizacji kontraktów w ramach procesu „Zintegrowanego systemu zarządzania” poprzez podproces „Zarządzanie ryzykiem i szansami” Proces ten oparty jest o wymagania międzynarodowej normy ISO-31000. Procedura obowiązuje we wszystkich jednostkach organizacyjnych Prochem SA zaangażowanych w przygotowanie oferty i realizację projektów.

W ubiegłym roku Rada Nadzorcza zapoznała się i przeanalizowała, w ramach corocznej oceny, aktualną informację o funkcjonujących w spółce systemach kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego.

W działalności Prochem zidentyfikowano następujące ryzyka:

1. Ryzyko wahań koniunktury

Spółka jest w wysokim stopniu podatna na wahania koniunktury w budownictwie i silnie uzależniona od popytu na usługi inżynierskie, który to popyt ma charakter cykliczny, a także podlegający zdarzeniom sporadycznym.

W celu ograniczenia wpływu tego ryzyka na wyniki i sytuację Spółki:

- prowadzony jest monitoring sytuacji makroekonomicznej i sytuacji w wybranych branżach
- kontynuowana jest dywersyfikacja przedmiotowa (działalność wykonawcza, działalność w zakresie doradztwa technicznego, działalność deweloperska),
- optymalizowany jest poziom rezerw finansowych.

2. Ryzyko utraty kluczowych pracowników

Działalność Spółki opiera się na dobrze wykształconej i wykwalifikowanej kadrze pracowników, którzy są jednocześnie atrakcyjnym celem rekrutacji przez konkurencję.

W celu ograniczenia tego ryzyka Spółka stosuje:

- Monitoring rynku pracy i poziomu wynagrodzeń,
- Utrzymanie systemu szkoleń i podnoszenia kwalifikacji
- Programy motywacyjne dla kluczowej kadry
- Aktywny system naboru poprzez współpracę z uczelniami

3. Ryzyko wystąpienia zagrożeń przy wykonywaniu kontraktów

Rodzaje prowadzonej w PROCHEM S.A. działalności – przygotowywanie i zarządzanie projektami inwestycyjnymi dla klientów – powodują, iż jest to stale występujące ryzyko, jest ono w ostatnim okresie, ze względu na wysoką inflację, szczególnie istotne.

Dla jego ograniczenia PROCHEM S.A. stosuje:

- adekwatną do rodzaju przedsięwzięcia i skali ryzyka formę realizacji kontraktu,
- realistyczną kalkulację cenową przy zawieraniu kontraktów, uwzględniających prognozę inflacyjną,
- monitoring zaawansowania kontraktów i ujawniania zagrożeń,
- dobór wiarygodnych podwykonawców,
- klauzule kontraktowe ograniczające górną wysokość kar umownych.

4. Ryzyko nierzetelności płatniczej

Instrumentami ograniczającymi ten stale występujący rodzaj ryzyka są:

- monitoring standingu klientów przed i w trakcie realizacji kontraktów,
- stosowanie wyspecjalizowanych procedur windykacyjnych,
- optymalizacja struktur płatności.

5. Ryzyko walutowe

Instrumentami ograniczającymi ten rodzaj ryzyka są:

roku, ze szczególnym uwzględnieniem wyjaśnień w zakresie rekomendacji i zasad, których Spółka nie stosuje oraz które nie dotyczą Spółki.

Spółka prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami przekazuje informacje bieżące i okresowe. Rada nadzorcza ocenia, iż Spółka w prawidłowy sposób wypełniała obowiązki informacyjne.

Ocena zasadności wydatków na działalność sponsoringową, charytatywną lub inną o zbliżonym charakterze o których mowa w pkt.1.5 (2.11.5)

Stosownie do postanowień zasady 2.11.5 Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021 Rada Nadzorcza informuje, że Spółka nie posiada polityki w zakresie prowadzenia działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze i w 2024 roku nie poniosła w tym zakresie żadnych wydatków.

Informacja na temat stopnia realizacji polityki różnorodności w odniesieniu do zarządu i rady nadzorczej (2.11.6)

Spółka nie posiada wdrożonej sformalizowanej polityki różnorodności. Podstawowym kryterium przy podejmowaniu decyzji o wyborze osób do Zarządu i Rady Nadzorczej są kompetencje kandydatów, przy uznaniu zasady niedyskryminowania kandydatów z jakichkolwiek powodów nie merytorycznych.

Podpisy członków Rady Nadzorczej:

1. Jarosław Stępniewski

2. Karol Żbikowski

3. Marek Garliński

4. Wiesław Kiepiel

5. Steven Tappan

